

Nikola Brdarić

Pavle Prpić Mali r. 1903, rim-kat, neženjen, radnik, bez stalnog prebivališta, pismen, neporočan

Ibrahim Krkić r. 1898, musliman, neženjen, radnik, bez stalnog prebivališta, nepismen, neporočan

Nikola Brdarić r. 1896, rim-kat, neženjen, ratar, bez stalnog prebivališta, pismen, osuđivan

Mijo Vrbanac r. 1896, rim-kat, neženjen, ratar, nepismen, osuđivan

Marijan Krmpotić r. 1899, rim-kat, neženjen, radnik, bez stalnog prebivališta, pismen, neporočan

Franjo Smojver r. 1899, rim-kat, neženjen, radnik, bez stalnog prebivališta, pismen, osuđivan

AJ, 63, F-211-2-1929

ref. 12.01.1929

Sudbeni stol Zagreb 30.05.1928

„opetovana i mnogobrojna zločinstva razbojstva, običnog grabežnog i potajnog umorstva“

prvostepeni sud ne predlaže pomilovanje

Kasacioni u Zagrebu predlaže da se pomiluju Krkić i Smojver, jer nisu neposredno izvršili nijedno ubistvo

Načelnik Petrović opširno iznosi istorijat Čarugine bande, čiji je osnivač bio Božo Matijević i koja je bila pod boljševičkim uticajem. Opisuje i njihov modus operandi. Prihvata predlog zagrebačke kasacije.

Predlog ministra Kralju 17.01.1929 „Video. A. 24.I.1929“

prepiska ministarstva i zagrebačke kasacije o kašnjenju ogubljenja. razlog: dželat Hart je kasnio jer je put bio zavejan

nastavio da pljačka pod Čaruginim imenom. počinje suđenje, pretpostavlja se da će trajati 45 dana

Politika, 25.03.1928 7

Monstr proces u Zagrebu
više od mesec dana, detaljni izvještaji u prethodnim brojevima
šest osuđeno na smrt, 3 na robiju, 4 oslobođeni

izricanje presude:

Ulazi sudski senat u crnini. To je znak da ima i smrtnih presuda. ...
Na s.k. vešanjem (paragraf 136, s obzirom na paragraf 13 kaznenog zakonika) osuđuju se:

Pavle Prpić Mali
Ibrahim Krkić
Nikola Brdarić
Mijo Vrbanac
Marijan Krmpotić
Franjo Smojver

presudom se određuje red kojim će se vešanje obaviti (Smojver, Krkić, Krmpotić, Brdarić, Vrbanac, Prpić)

Politika, 31.05.1928 8

Očekuje se izvršenje. Novinari posetili osuđene na smrt u zgb zatvoru i razgovarali s njima.

Politika, 02.02.1929 6

Sudbeni Stol dobio akt od Stola Sedmorice kojim se potvrđuju s.k. za Prpića, Brdarića, Vrbanca i Krmpotića. Smojver umesto smrtno dobio 15 god.
Ovih dana biće osuda pročitana i po ovdašnjem zakonu justifikacija ima da se izvrši najviše 24 časa posle toga bez pbzira da li je rpedata kakva molba za pomilovanje.
Danas u podne pozvan je telegrafski iz Sarajeva dželat Hart, a dvorište Sudbenog Stola gde će se justifikacija izvršiti počelo se uređivati. Pošto će se kazna izvršiti rano izjutra, postavljene su električne sijalice u dvorištu.
Branioci će se obratiti Kralju za pomilovanje.

Politika, 09.02.1929 5

Dželat Hart je stigao u Zagreb

Zagreb, 17 februara

Jutros je beogradskim putničkim vozom doputovao u Zagreb krvnik Hart sa svojim pomoćnikom Tomaševićem. Jutros se Hart prijavio Sudbenom Stolu, gde je dobio potrebne instrukcije. Posle toga stigla je akontacija i on se nastanio na nepoznatom mestu, koje mu je određeno i odakle ne sme da izlazi dok ne bude pozvan.

Noćas je u sobi hapsenika proveo noć jedan lekar da utvdi da li Vrbanac simulira. Danas je održao senat sudbenog stola sednicu da se odrede detalji justifikacije. Na dan justifikacije nalaziće se oko zgrade Sudbenog Stola dva voda žandarmerije i odeljenje redarstvenih stražara.

Politika, 18.02.1929 4

Zagreb, 18 februara

Predsednik Sudbenog stola obavestio braniocima na smrt osuđenih da će se presuda proglasiti sutra u 10 u velikoj dvorani stola. pristup u sudsku zgradu prilikom čitanja presude i izvršenja presude imaju samo sudije, branioci, lekari i novinari. Za izvršenje je izdato 150 ulaznica. Danas su Vrbanca ponovo pregledali psihijatri, da utvrde da li on simulira ili je zaista šenuo pameću.

Politika, 19.02.1929 6

Objavljivanje presude

Naročite mere bezbednosti. Publika samo sa proopusnicom. Publika: „Ma pet muškaraca po jedna žena. Uz moderne šiparice sa Zrinjevca gospođe u skupocenom krznu, a ima i starijih dama u crnini sa zlatnim lornjonima. Naročito se zapaža vrlo veliki broj pravnika. ... Pet do šest lekara za duševne bolesti koji će da motre Vrbanca. Kraj njih je i okultista Grk Tarsan bej. U dvorani ima bivših ministara.“
uvode osuđenike.

Vrbanac ukočen, kao da ništa ne razume. „Posebna sudska komisija ima danas da utvrdi hoće li Vrbanac ... u ludnicu ili na vešala. Lekari psihijatri posmatraće ga ceo dan i celu noć“.

Prvo se čitaju konačne kazne odnosno pomilovanja: Krkić 20, Smojver 15. Prpić, Vrbanac, Brdarić i Krmpotić nisu pomilovani.

Posle jednočasovnog čitanja presude, predsednik se obraća po imenu optuženima (Vrbanac i dalje katatoničan= i kaže: „daje vam se na znanje da će sutra ujutro u 6 časova biti nad vama izvršena s.k. po para. 13 kaznenog zakona“.

dalje nastavlja: „ako imate kakve želje, to će vam se po mogućnosti ispuniti, ali po zakonu izvršenje s.k. ne može se odgoditi.“ Prpić moli da mu dovedu sestru i oba brata, ostali nemaju nikakvih želja. Na pitanje da li žele sveštenika, Prpić odgovara potvrdno, Brdarić da mu je svejedno, a Krmoptić da mu ne treba.
V.F.

Politika, 20.02.1929 7

Po povratku u zatvor, stavljeni su u odvojene ćelije i „prevedeni na beli hleb“, tj. doneseno im je „cigareta, poslastica i vina“. Vrbanac prestao da simulira i rekao lekarima „Dosta mi je! Dajte mi islednika. Bolje je da se najedem i napijem ujutru umijem i lepo umrem.“

Novinarima ulaz nije bio dozvoljen.

...

U 6.30 puštaju publiku s propusnicama u dvorište. „Malo dvorište sa sviju strana opkoljeno visokim zgradama bilo je potpuno ispunjeno ljudima kao i prozori sa sve četiri strane i na sva tri sprata. I ženske su našle načina da gledaju vešanje. Na levoj strani u betonski pod zabijena su četiri masivna stuba sa kraikom na vrhu. Vešala. Pod njima stoji dželatov pomoćnik Tomašević u kožnom kaputu sa užetima pod pazuhom. Dupli red žandarma i poicije stoji unaokolo uza zid. Desno od vešala tri dobošara 53 puka. Usred dvorišta je veliki sto za sud i dve velike naložene peći.

Dvorište ke bilo toliko nabijeno da je pala svaka organizacija. Pre će neko pomisliti da je na vašaru nego na izvršenju s.k. Odnekud se pojavi i dželat Hart. On je mnogo niži i slabiji od svog pomoćnika. U fraku, belim rukavicama, a na glavi mu cilindar. Brkat.“ Jednog po jednog izvode i dovode pred sudski sto. Predsednik svaoga pita kako se zove, tražiu od sprovodnika da potvrde identitet osuđenog, kaže osuđenom da je osuđen na smrt i da je kazna potvrđena i pita ga da li želi nešto da kaže. Oni govore beznačajne stvari. Zatim predsednik kaže Hartu: „Krvniče, predajem vam /ime/. Vršite svoju dužnost!“ Tada pristupa sveštenik i savetuje ih da mole oprost i poljube krst. Oni – kako ko. Posle vešanja, lekar urtvrdjuje smrt i kažeglasno koliko je trebalo od vešanja do smrti– Prpiću je trebalo 10 minuta, a ostaloj trojici po 11. Zatim sudu pristupa dželat i kaže „Slavni sude, pravdi je udovoljeno“.

Prema propisu, tela ostavljena još dva sata na vešalima, a onda preneti u mrtvačnicu.

Politika, 21.02.1929 7

Za svu četvoricu su, iz načelnih razloga, molili:

1. Svetozar Ritig, župnik Sv. Marka i nadležni dušobrižnik sudbenih uza u Zagrebu

Po prijemu Ritigovog telegrama 18.02.1929, Dvor ga je uputio Min., a Min. izvestilo da je „Nj. V. Kralj pod 24. januarom ove godine videlo i odobrilo predlog G. Ministra Pravde da se nad Pavlom Prpićem Malim i još trojicom njegovih drugova izvrši s.k.“ (19.02.1929)

AJ, 74, F-113/112

2. Abolicionist Dr. Miloje Koča

Koča je 19.02.1929. iz Zemuna uputio telegram Kralju s molbom da pomiluje osuđene. Potpisao se kao:

Dr. Miloje Koča, policijski kapetan izvan službe, advokatski koncipient.

Telegram glasi:

„Za sutra sredu ujutro određeno je justificiranje Prpića i drugova u Zagrebu. Kao osvedočeni protivnik smrtne kazne doktorirao sam braneći tezu protiv barbarske ustanove zakonskog justificiranja i smatram se pozvanim apelovati na plemenitost Vašeg Veličanstva. Gonjen panhumanističkim pobudama smerno molim Vaše Veličanstvo da milostivo pokloni život na smrt osuđenima naređenjem za obustavu eksekviranja osude s pretvorom smrtne kazne u robiju“.

AJ, 74, F-113/113 i 114